

ENAKOST PRED ZAKONOM
JE VELIKA FARSA.

To je odprto povedal odvetnik in bivši sodnik na advokatskem zboru.

BOGATIN IMA LAHKO DOBRE
GA ADVOKATA, REVEŽ
PA NE.

Washington, D. C. — Faza, da smo "pred zakonom vsi enaki", je tragična burka. Pravica v naših templjih justice je navadno na strani tistega človeka, ki ima dobrega advokata, kateri ima tako namazan jezik, da lahko prebuka nasprotno stranko in porotnike. Tak advokat pa stane denar. Ako si bogat, imaš lahko vse najboljše advokate in seveda tudi pravico; če si pa uboga para, ne dobiš pravice, ker ne moreš najeti prebrisanega odvetnika.

To je odprto povedal Clarence N. Goodwin, odvetnik in bivši sodnik iz Chicaga, na konferenci organizacije odvetnikov, ki se zdaj vrši v Washingtonu. Okrog 500 advokatov se je zbralo z namenom, da reformirajo pravila svoje organizacije in iztrebijo slabe moči iz svoje srede.

"Enakost pred zakonom je nemogoča dokler bogati in močni ljudje lahko najamejo najboljše advokate v deželi, medtem ko so reveži in nevedneži zastopani po nezmožnih odvetnikih," je rekel Goodwin. "Dokler se to ne izpremeni, ne bo pravice na naših sodiščih. Bogati in vplivni ljudje dobro vedo, kdo je zmagovalni in kdo ni, dočim siromak ne ve tega in gre k prvemu neveniču, ki se mu ponudi."

Goodwin je rekel, da ga je dostikrat srce bolelo, ko je kot sodnik imel pred seboj stranke s slabimi odvetniki, katere je nasprotna stranka z lahkoto ugnala v kozji rog, toda sodišče ne more odpraviti te napake.

KAJ SE GODI NA PORTU-
GALSKEM?

Vojaške čete oblegajo Lisabono.

London, 24. febr. — Iz Oporta poročajo, da je portugalski predsednik Almeida pozval provinčialne čete, da naj obsejajo Lisabono, v kateri baje gospodarijo uporniki. Predsednik se nahaja s svojo družino in ministri v trdnjavi Casias kamor se je zatekel ob izbruhu revolte v glavnem mestu. Rebeli so ujeli in obsodili na smrt večje število vladnih uradnikov in vodilnih državljani v glavnem mestu.

Lisabona, 23. febr. — Portugalska vlada namerava premestiti sedež v Coimbra, 110 milj severno-vzhodno od Lisabone, zaradi večnih rebelnih izbruhov v sedanjem glavnem mestu. Tako poroča list "Securo".

(Iz dosedanjih vesti ni mogoče posneti, kdo vodi revolto na Portugalskem, monarhisti ali komunisti.)

ITALIJA SVETUJE, DA SE GE-
NOVSKA KONFERENCA
ODGODI.

Vzrok je ministrska kriza.

Rim, 24. febr. — Poluradno se poroča, da je italijanska vlada poslala okoliščno vsem državam, ki so sprejele vabilo na ekonomsko konferenco v Genovi, da mora biti konferenca odgojena zaradi ministrske krize v Rimu. Vladi je vprašala druge države, naj sangestrirajo poznejši datum. Medtem se nadaljuje priprave v Genovi za konferenco.

Anglija zmanjšuje armado.

London, 24. febr. — Vojni minister Evans je včeraj naznanil, da se armada zmanjša za 33.000 častnikov in prostakov. Razpustit bo 24 bataljonov pehote in 47 baterij topničarjev.

KONGRESNIK LONDON JE ZA-
DRŽAL PROCESE PROTI
MLAČNEŽEM.

Washington, D. C. — Socialistični kongresnik London je pred par dnevi zadržal predlogo zborniškega odseka za vojaške zadeve, katere določa, da se obravnave proti mlačnežem, ki so se med vojno izognili vojaškemu naboru, nadaljujejo pred vojnimi sodišči. Termin teh obravnav poteče kmalu, ako ga kongres ne podaljša. Odsek za vojaške zadeve je predlagal, da zbornica soglasno odobri predlogo za podaljšanje termina. Toda London je bil proti temu in predloga mora zdaj čakati.

NEMŠKI IN FRANCOŠKI
DELAVCI SO SOLIDARNI.

10.000 delavcev se je udeležilo shoda v Berlinu, na katerem je govoril francoski komunist Cachin.

BOJ Z IZKORIŠČEVALCI
OBEH NARODOV.

Berlin, Nemčija. — Federated Press.) — Pred kratkem se je vršil v Berlinu velik delavski shod, ki so ga sklicali komunisti. Glavna govornika sta bila Marcel Cachin, urednik "L'Humanite" v Parizu, in Klara Zetkin. Navzroč so bili zastopniki iz Anglije, Amerike, Rusije, Čehoslovake, Poljske, balkanskih držav, Švice, Švedske in Danske. Več ko 10.000 berlinskih delavcev je prisostovalo.

Francoski in nemški komunisti so izdali skupni manifest, ki naglašajo skupne cilje francoskega in nemškega delavstva in skupno opozicijo vojni in reparacijski politiki francoske in nemške vlade.

"Delavci Francije in Nemčije!" — se glasi manifest — glavno vprašanje pred nami je, kakšno rekonstrukcijo hočemo: na temelju kapitalizma ali na temelju komunizma. — Naš odgovor je lahek: težko breme vojne je treba naložiti profitarjem obeh dežel. Bogataši in izkoriščevalci obeh dežel vas bi radi ločili z rekami krvi. Ali svetovna vojna je združila vaša pota kljub vsem načrtom vaših izkoriščevalcev. V Franciji kakor v Nemčiji ljudstvo je do silno butaro dolgov in depresije, ki jo je prinesla vojna."

Francoski delavci so poklicani v manifestu, da naj zahtevajo odpravo direktnih davkov, zaplenbo bogastva, odpoklice vseh francoskih vojaških misij v inozemstvu, demobilizacijo kolonialnih čet, popolno razoroženje, izpraznitev okupiranega nemškega teritorija, mir z Rusijo, anuliranje versalske pogodbe in opozicijo proti podpori francoske vlade nemški vladi, kadar je zadnje v boju z nemškim delavskim razredom.

Nemški delavci so pa pozvani, da zahtevajo odpravo vseh davkov na živila, zaplenbo bogastva, kontrolo nad produkcijo in cenami, pobiranjem davkov in davčnimi zakoni, anuliranje vojnih posojil, konfiskacijo premoženja padlim dinastijam od prve do zadnje, in da morajo oponirati razdržavljanju državnih industrij in železnice ter delati za delavsko, socialistično vlado.

BOMBA JE EKSPLODIRALA
PRED NOSOM DETEKTIVSKE
GA BIROJA.

Povzročila je paniko in materijalno škodo.

Chicago, Ill. — V večji hiše nasproti centralne policijske postaje in samo petnajst čevljev proč od detektivskega biroja je eksplodirala bomba, ki je napravila paniko med arestanti na policijski postaji, na hiši pa gmočno škodo.

Mnenja o bombi so različna. Eni pravijo, da je bomba bila namenjena detektivskemu biroju, drugi govore, da so krivi delavski spori.

VOLILNA REFORMA PORA-
ŽENA NA JAPONSKEM.

Velikanske demonstracije in izgredi v Tokiju; 50 aretiranih.

POLICIJA RANILA OKROG
STO OSEB.

Honolulu, Havaj, 24. febr. — Tukajšnji japonski list "Nippo Ziji" je prejel brzojavno poročilo iz Tokija, da je bila predloga za splošno volilno pravico na Japonskem poražena v zbornici z 288 glasovi proti 159.

Tokijo, 23. febr. — Nocoj so izbruhnili veliki nemiri v bližini zbornice palače. Več ko 20.000 oseb je demonstriralo za splošno volilno pravico za moške in okrogna policijska armada je obkolila zbornico, da prepreči eventualno invazijo parlamenta. Policija je hotela razpršiti demonstrante, ki so zaprli vse ulice in napolnili park v bližini; ker se množica ni dala odstraniti, je prišlo do spopadov. Policisti se z golimi sabljami mahali po demonstrantih in okrog sto oseb je bilo ranjenih, petdeset pa aretiranih. Razkačena množica je prišla nekaj policajev in jih pretepla.

Največji izgredi so bili pred poslopjem, v katerem ima stranka opozicije, takozvana "kensej-kaj", svoj glavni stan. Mnogi govorniki so pred poslopjem navduševali demonstrante za volilno pravico in kritizirali ministere, ki so proti razširjenju volilne pravice.

Vlada je pripravila vojaške čete za slučaj, da bi bila policija prealaba. V zbornici je bilo vsesplošno detektivstvo in civilni obleki.

Demonstracije so se pripravljale že več dni. Zagovorniki splošne in svobodne volilne pravice so bili obveščeni, da pride danes tozadev na predloga na dnevni red v zbornici. Takoj so organizirali delegacije v vseh krajih na deželi in jih vodili v Tokijo s peticijami za volilno pravico.

Predno je bila odprta debata v zbornici, je neki poslanec opozicije, jonalne stranke "kensej-kaj", predlagal, da se obtoži ministra notranjih zadev, ker je dal obkoliti parlament s policijskimi rezervami. Predlog je bil poražen. Tekom vroče debate je nekdo vrigel živo kačo med vladne poslance, ki so prestrašeni bežali s sedežev. Današnja številka jutranjega "Kokumin Šimbuna" je bila zaplenjena, ker je list ostro kritiziral policijsko vlado.

Po sedanjem volilnem zakonu imajo volilno pravico le tisti možje, ki plačujejo najmanj tri jene (\$1.50) direktnega davka. Predloga pa zahteva, da se volilna pravica podeli vsem polnoletnim možem brez ozira na davek.

Japonska prizna Sovjetsko
Rusijo.

Tokijo, 23. febr. — Viskont Učida, japonski minister za zunanje zadeve je dejal v parlamentu, da bo vlada priznala Sovjetsko Rusijo, ako sovjetska vlada sprejme pogoje genovske konference.

Učida je tudi naznanil, da je japonska vlada sprejela vabilo na ekonomsko konferenco v Genovi.

Lloyd George in Poincare na se-
stanku.

Boulogne, Francija, 24. febr. — Ministrska predsednika Anglije in Francije, Lloyd George in Poincare se jutri sestane v tem mestu. Konferenca bosta o programu konference v Genovi. Kolikor je znano, bi Poincare rad pridobil Lloyda Georgea za svoje zahteve, da se konferenca ne sme dotakniti nobene obstoječe mirovne pogodbe in da Sovjetska Rusija ne sme biti priznana dokler ne pokaže, da lahko zaščiti interese inozemcev na svojih tleh in jim povrne zaplenjeno lastnino. Poincare tudi hoče, da ta zaščita velja tudi za tiste inozemce, ki imajo ruske bonde. In teh je največ na Francoskem!

Sestanek se vrši ob treh popoldne v prefektovi palači.

OSEMINDVAJSET BORZIJA-
NOV BANKROTIRALO V
WALL STREETU.

New York, N. Y. — V zadnjih dveh mesecih je bankrotiralo 28 tvrdk, ki so spekulirale z delnicami in drugimi papirji v Wall Streetu. Veleporota je uvedla preiskavo proti petnajstim propadlim borzijskim tvrdkam in do zdaj je obtoženih 19 oseb sleparskih spekulacij. Trinajst borzijske je pobegnilo iz New Yorka. Iščajo jih detektivji. Skrahirani spekulantje dolgujejo več ko trideset milijonov dolarjev.

LITVINSKA NAROČA
POLJSKE STROJE.PONUDBE SE BODO PREDLA-
GALE ŠKOZI DELAVSKE OR-
GANIZACIJE.

V Združenih državah je sprejelo poziv Mednarodno društvo strojnikov.

Washington, D. C. — Litvinska vlada se je obrnila na delavske organizacije v raznih industrijskih deželah, da ji pošljejo imena tvrdk, ki bi prevzele naročila za poljske stroje. Te tvrdke naj pošljejo tudi cene, po katerih so pri volji izdelati navedene stroje. Vladi je pri volji nekaj plačati v gotovini, drugo pa plača v kratkem obroku. V Ameriki je prejel pismo Mednarodno društvo strojnikov, ki je že prejemale tako naročila za mehiško vlado.

Davison, tajnik Mednarodnega društva strojnikov, meni, da litvinska vlada sloni na zdravi podlagi in je tudi članica Lige narodov. Zaradi tega se je ame po Davisonovem mnenju odredi sodelovanjem organiziranega delavstva v Ameriki.

Litvinska vlada potrebuje poleg drugih izdelkov še sledeče:

Strojev za žetev 10.000; strojev za košnje 3.000; strojev za vezanje snopov 1.500; srpov 500.000; plugov za eno brazdo 350.000; za dve brazdi 50.000; za tri brazde 15.000; strojev za setev 5.000; strojev za trošenje umetnega gnojila 2.000; osipalnikov 20.000; bran z okroglimi zavlačili 5.000; poljskih bran 40.000; travniških bran 1.000; mlatilnih strojev na paro 1.000; za obratovanje s konjsko silo 100.000; žitnih čistilnic za obratovanje s konjsko silo 100.000; parnih kotlov za živinsko krmo 1.000; slamoreznic in žitomlinov 1.000; strojev za izdelovanje sirovega masla (kapaciteta .500 kvortov) 50; čistilnice za smetano 1.000; masti za mazanje 4.000.000 funtov, železa 12.000.000 funtov in umetnih gnojil 40.000.000 funtov.

Litvinska vlada izjavlja, da je v deželi 260.000 farm, ki obsegajo povprečno po 111 akrov, in 11.200 farm, ki obsegajo po več akrov.

Zakaj se je litvinska vlada obrnila na delavske organizacije v industrijskih deželah s to ponudbo, ni povedano. Znano je, da je Johnston, predsednik Mednarodnega društva strojnikov, lani bil v Evropi in da je imel namen tudi potovati v Rusijo. Moskovski oblasti mu niso dovolile vstopa, ker so bile o njegovem obisku napadno podučene. Johnston je hotel oditi v Rusijo, da napravi tak aranžma z moskovsko vlado, kot ga je izvršil s mehiško vlado.

Ruski zastopniki v tej deželi so soglašali z načrtom Johnstona: Mogoče se zdaj ogrejejo v Moskvi za Johnstonov načrt, ko se izboljša rusko-ameriške politične razmere.

Nova kriza na Irskem.

Dublin, 24. febr. — Angleška vlada je zopet suspendirala odhod angleških čet iz Irske brez vsakega uradnega pojasnila. Irska provizorična vlada je v skrbeh. Zdi se, da je Anglija pridržala vojstvo zaradi zaključka irske vlade, da se volitve novega parlamenta odgode za tri mesece.

CENA PŠENICI ŠE
PLEZA KVIŠKO.AMPAK FARMARJI SO BREZ
PŠENICE.

Zdaj je v rokah spekulantov in žitnih trgovcev.

Chicago, Ill. — Pred nekaj dnevi je bilo poročano, da je prišla cena pšenice plezati navzgor. Izrečeno je tudi bilo po strokovnjaku, da se zdaj nahaja malo pšenice na farmah in da je pšenica zdaj večinoma pokupljena in da se nahaja v rokah žitnih spekulantov, prekupčevalcev in trgovcev.

Pšenica pa ni ostala pri pogovani ceni, ampak cena se je zopet pomaknila navzgor. Trgovska zbornica v Minneapolisu je kvotirala bušelj pšenice po \$1.48%. To se je zgodilo v ponedeljek in najbrž se majska pšenica še podraži. Kajti nekateri radovedneži so vprašali, zakaj se pšenica draži in povedali so jim, da se pričakujejo še višje cene, ker je nastalo pomanjkanje pšenice v tej deželi.

Dodaj smo vedno slišali, da je cena pšenice padala, ker jo je preveč v deželi. Kam je pa pšenica izginila, da zdaj primanjkuje? Ali se je pomnožil izvoz pšenice res tako, da je prišla primanjkovati? Izvozna statistika ne izkazuje kaj takega. Kam je torej izginila pšenica? Nikamor drugam ni mogla izginiti kot v ogromne žitnice in elevatorje, ki jih lastujejo razni privatni bizniški interesi, da tam leži in čaka ugodne prilike, da se postavi po visoki ceni na trg.

Privatni bizniški interesi pričakujejo, da bodo leto obdelali farmarji manj polja kot lani, ker nimajo denarja za semena. Dalje se nadejajo, da bo cena določena za pšenico in zaradi tega čakajo, da bo tozadevni zakon sprejet, na kar se postavi pšenica po določeni ceni na trg.

Privatni bizniški interesi imajo pač več razlogov, da drže pšenico proč od trga, ki so jo pokupili po izredno nizki ceni.

NENAVADNA NESREČA!

Chicago, Ill. — V četrtek popoldne je voz s konjem povozil Cras. Kellerja na vogalu Polk in Blue Island ceste. Bil je na mestu mrtev. Nekaj čudnega dandane na čikaških ulicah, ko je že redkokdaj videti konja!

LEPE RAJMERE V KAZNI-
NISKIH TOVARNAH.

Jefferson City, Mo. — (Feder. Press.) — Računski pregledovalci gubernorja Hydeja so našli, da je tovarna za srajce v državni kaznilnici naredila \$5000 izgube v preteklih šestih mesecih. V tovarni je zmanjkalo 96.000 jardov platna.

"Dolarska vojvodinja" povzročila
dvoboj v Rimu.

Rim, 24. febr. — Vojvoda Torlonia in grof Lovatelli sta se večeraj dvobojevala in konec je bil, da je vojvoda malo opraskal grofa v rapirjem na roki, tako da se je pokazala kri. S tem je bila oprana vojvodska čast, ki je bila razžaljena na sledeči način: Torlonia ima ameriško milijonarko za ženo, ki je znana v Rimu pod imenom "dolarska vojvodinja". Grof Lovatelli je kipar in dobil je naročilo, da izkleske kip "dolarske vojvodinje". Naredil je dobro delo, toda vojvoda mu je pomnil belorakihi tisoč lir za kip. Lovatelli je zavrnil ponudbo in obdržal kip, katerega pa je v maslečevanju spretnil v karikaturu. Naredil je Američanki grda, požrešna usta in v roko ji je postavil velik ameriški dolar. Kip je potem razstavljen na javnem prostoru — na veliko jezo vojvode Torlonije in njegove ameriške žene. Posledica je bila dvoboj, toda kip je še vedno razstavljen.

Tako blazirana evropska aristokracija razspava žulje in srage ameriških delavcev.

GIBANJE ZA ALIJANCO RU-
DARJEV IN ŽELEZNIČAR-
JEV JE STARA REČ.

Seattle, Wash. (Feder. Press.) — Voditelji tukajšnjih delavskih strokovnih organizacij pravijo, da se je ideja za alijanco rudarjev in železničarjev rodila v tem mestu že pred dvema letoma. Načrt za takšno alijanco so izdelali odborniki rudarske unije v tem okrožju, toda mednarodna konvencija rudarjev ga je bila zavrgla. Sedanja gibanje med rudarji in železničarji za skupno obrambno fronto ni torej nič novega.

PROHIBICIJA RAKRANA NA
NARODOVEM TELESU.TIHOTAPOI UVAŽAJO ŽGA-
NJE IZ VSEH KRAJEV V
ZDRUŽENE DRŽAVE.

Od prvega januarja je tihotapko žganje zahtevalo štirinajst štev v Detroitu.

Chicago, Ill. — Iz Washingtona prihaja vest, da imajo zvezni prohibicionisti uradniki v Georgiji izredno težak boj s tihotapei, ki dovažajo žganje v Georgijo. Saj tako je soditi po poročilu, ki ga je prejel komisar Haynes od prohibicionističnih uradnikov Overpeeka in Flinchuma iz Sayne.

Poročilo pripoveduje, kako eve tihotapstvo s žganjem ob obrežju Georgije. Tihotapei so oboroženi in prav radi primejo za puško ali samokres in streljajo. Življenje uradnikov je v vedni nevarnosti. Najmanj dvakrat v tednu pripeljejo žganje s otoka Bimini ali od druge in ga iskreno na obrežju Georgije. Majhne ladje nosijo od dva sto do dva tisoč zabojev žganja. Reke so dobra skrišnica.

Poročilo nadaljuje, da imajo tihotapei brzopletne ladje in ker uradniki ne smejo rabiti orožja, ako niso napadeni, navadno te ladje uidejo uradnikom.

Kalamazoo, Mich. — Prohibicionistični uradniki so zaplenili na farmi James J. Dayja blizo Lawtona za dve sto tisoč dolarjev opojnih pišav.

Zaplenjenih je bilo petdeset sodov žganja. Od teh sodov je bilo deset sodov napolnjenih s starim in dobim žganjem. Pet in dvajset sodov je bilo vina in grozdja. Pet in dvajset sodov je bilo tropinjeva in pet in dvajset sodov je bilo namake. V hlevu je pa bil velik kotel za kuhanje žganja.

Dayja so seveda aretirali in obtožili, da je kuhal žganje, ne da bi imel pravico za kuhanje žganja.

Detroit, Mich. — Dr. G. E. Burgess, mrljaki oglednik, izjavlja, da je od prvega januarja t. l. umrlo štirinajst oseb na posledicah strupenega žganja. V letu 1921 je strupeno žganje zahtevalo 27 žrtev.

Po preiskavi mrljakega oglednika je žganje vsebovalo petdeset odstotkov sirovega alkohola.

RUSIJA OMEJI IZSELJEVA-
NJE ŽIDOV V AMERIKO.

Kovno, Rusija. — Vodka ruskih židov Krainin izjavlja, da sovjetska Rusija omeji izseljevanje v Ameriko. Izseljevanje bo dovoljeno le otrokom pod osemnajstim letom in ženam, ki se hočejo združiti s svojimi starši ali možmi v Ameriki, ki so postali ameriški državljani.

Ta odredba se loči od sporazuma, ki je bil napravljen med zastopniki Svetovne židovske pomožne konference in Litvinovom, zastopnikom sovjetske vlade, po katerem ni bilo za izseljenike nad 46 letom nobene omejitve.

VKREME.

Chicago in okolice: V nedeljo nestalo. Lahki menjačiji se vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 28, najnižja 23. Sonce izide ob 6.33, zaide ob 5.34.

PROSVETA

SLIKE IZ NASELBIN.

Wyano, Pa. — Kmalu bosta pretekli dve leti, od kar se ni-
se oglasil v listu. — V naselbin
imamo eden unijski premogorov,
vsi ostali pa so neunijski in je u-
vedena odprta delavnica, delavci
dotičnih rogov so neorganizirani.
Naš rogov z organiziranimi delavci
obratuje po štiri do pet dni v
dveh tednih. Zaslufek je mal, ker
so vsi prostori preveč napolnjeni
z ljudmi.

Dne 13. t. m. smo imeli svatbo
v Yukonu. Poročil se je John Re-
pikhar z nevesto tudi iz Yukona.
Želimo novoporočenima obilo
sreče v zakonskem stanu. Tudi
štoklja se pri nas pogosto ogla-
si. Zadnjič je imela precej oprav-
ka pri rojaku Petru Jemcu, ka-
teri družini je pustila kar dva
novorojenčka, krepak, par: de-
klec in dečka. — P. Grum.

Jenny Lind, Ark. — Redko-
kdaj se kdo oglasi od nas. Sicer
bi nas ne bilo premalo, če bi bilo
kaj pisati, le prezašani smo. V
zadnjem času se je zopet prišlo
k nam več rojakov, ker rovi tu,
ako primerjamo z drugimi nase-
linami, še precej dobro obratuje-
je.

Veselite ali podobne zabave so
pri nas nekaj redkega. Vse dru-
gače je bilo pred nekaj leti. Po
daljšem času smo imeli dne 11.
t. m. zopet nekaj zabave. Poročil
se je namreč rojak Tom Kihlikar
z Frances Istenič in temu je ne-
veda sledila oheč. Zaradi prohi-
bije se je servirala samo sveža
voda in "sodpop", s čemur pa
ni bil vsakdo zadovoljen. Igral je
rojak John Meživnikar, ki je skr-
bel za plesalčje. Kuharici roja-
kinji Jesenik in Ocepce sta se po-
trudili pripraviti vse najboljše,
kar je bilo v nadomestek za osta-
lo. Zabava je bila torej popolna.
Seveda rojaki po Clevelandu,
Chicago ali po drugih večjih slo-
venskih naselbinah niso tako
skromni v tem oziru, ker so na-
prednejši v prirejanju kulturnih
prireditvev in drugih zabav.

Želeli je, da bi tudi pri nas kaj
ustanovili, kakor se je bilo že
pričelo enkrat s pevskim dru-
štvom. Za ustanovitev takega ali
podobnega društva je treba imeti
pogum in vztrajati, da se dru-
štvo obdrži, česar pa menda pri
nas ni. Sicer pa na društvenem
polju nismo tako nazadnjaški in
je samo radi tega, ker želimo več-
ji napredek, se lahko nadajamo,
da bo kdaj kaj. — Ivanka Terop-
ič.

JAVNA GOVORNICA.

Glasovi članov S. N. P. J.
in čitateljev Prosvete.

Barborton, O. — Zadnji dopi-
si v Prosveti in G. S. iz naše na-
selbine so povzročili med tukaj-
šnjimi verniki, obojevalci lesenih
soh razburjenje. Grozno so se u-
strašili resnice, če bi prišla na
dan. Ljudje, ki hočejo biti kot
nekaki voditelji tukajšnjih ver-
nikov, človek bi bolje rekel dik-
tatorji ljudi, tavajočih v temi se
v dvajsetem stoletju, so sami
najbolj daleč od one čednosti, ka-
tero propovedujejo. Rečeš, slo-
deči takim prerokom, ne vidijo
vsaki dan bolj vahajoče zarje
svobode, ki bo razgrnila svoje
plamteče žarke v zadnji kot te-
me.

Žal, da prijatelji teme, ne vidi-
jo ali nočejo videti bližajoče se
luči; v temi so se rodili, v temi
hočejo tavati še vedno in v temi
podleči. Vse tako mišljenje je le
izrodek verske zaslepljenosti, v
kateri se nahaja še precejšen del
nezavedne mase.

"Oh, pogledajte gospod cekmo-
šter, komaj so prišli gospod faj-
mošter, že so jih brezverci krtili
s številko 3," je vzdihovala po-
božna terejalka napram cekmo-
štru, zasebno pa prodajalcem ki-
sa. Cekmošter, ali trgovec kisa jo
je tolažil kakor je vedel, o brez-
vercih pa povedal, da bodo že
kaznovani na dnu pekla goreli.
Dolžni smo mu zahvale, da se bo-
mo vedeli pripraviti na pot, kjer
nas bo pričakoval Lucifer s svo-
jim štabom. Napredni rojaki se
takega strahila ne boje, kajti če
bo imel vrag kaj opravka na o-
nem svetu, tedaj bo imel preko
svoje rogate butice posla z ljud-
mi cekmoštrove vrste in mu na-
predni ljudje še od daleč ne bo-
do prišli na um, da bi jih mrega-
li.

Ko sem šel ono modrost, po-
vedano v tolažilo napram terej-
alki, sem se spomnil zarote tu-

kajšnjih vernikov napram meni.
Ti obžalovanja vredni siromaki
so živoreli denar, da bi gospod-
nej božji namestniki izmaševali
mene brezverca, kateremu umev-
no da najbolj želijo, da bi ga
vrag vzel. Fajmoštri, ki so maše-
vali v ta namen kakor tudi njihovi
privrženci so imeli smolo. Njih
prošnje ni upošteval ne Bog ne
hudič.

Medtem, ko sta reverenta ma-
ševala za pogubo moje duše! že
zdavnaj kuhata smolo za svoje
kolege. Vsekakor pa je morala
biti pomota glede nebes ali pe-
kla; umevno je, da je bila storje-
na na zemlji. To se ne da utajiti,
čprav se skoro svečeniki vseh
verakih sekt trudijo ljudi prepri-
čati drugače, kar pa jim vpe-
samo pri na duhu lahkih ljudih,
ki so dovzetni za take fanatične
pravilice. Za take ljudi nimamo
drugač kot pomilovanje.

Priti je torej morala pomota.
Ali nista gospoda vedela za pravo
moje ime in stanovanje, kar bi
bila morala pri mašah izgo-
varjati (vsaj tako se je izjavila
pobožna ženica.) Zdi se pa, da je
kaj takega nemogoče, ker oba
preminula reverenta sta me do-
bro poznala, zato radi mojega i-
mena ne more biti govora. Vsa
krivda potemtakem pade na sv.
Petra v nebesih, ki vodi zapisnik,
ter ni zapisal mojega imena v vr-
sto izvoljenih; hudič me pa tudi
nikjer ni mogel imeti vključje-
nega po črnih bukvah in tako je
samoumevno, da niso mogli ni-
kjer potrditi moje prošnje za
sprejetje. Razume se, da sta pro-
šnje za odpoklic moje malenkosti
z zemeljske površine uložila reve-
renta, ki sta brala za to maše. Jaz
nimam namena in še sedaj mi ne
pride na um, da bi odpotoval iz
te solzne doline, vsaj željo gojim,
da bi dočkal tisti čas, ko bo zar-
ja svobode in svetlobe posvetila
v zadnji teman kot, ko bo medni
suženj prost verig ter užival dal-
jšega svojega truda, do katerega je po
vseh zakonih narave upravičen.

Vsem onim, ki verujejo v posmr-
tno življenje pa je neumnost ča-
kati na tem ničevem svetu, za-
kaj bi ne pospešili korakov in od-
potovali v nebesa, kjer vlada in
bo vladalo neskončno veselje. Če-
mu se znojiti in truditi na tem
svetu, če je tam zagotovljeno
boljše življenje.

Toda glejte, kako čudno je vse
to. Čim bolj fanatično človek ve-
ruje v ono življenje in vse domi-
sljuje, tembolj se boji umreti. To
pomeni, da se boje, da nimajo čis-
tih vesti. Vest jih peče in boje
se, da je zavijanje oči proti nebu
samo hinavščina.

Pred nedavnim sem imel pogov-
or z rojakino, ki redno obisku-
je cerkev. Nimam navade, da bi
pri takih ljudeh iskal ovinkov
za pogovor, temveč vprašam na-
ravnost kar mislim. Vprašal sem
jo, če smatra v slavo božjo, daja-
ti v najem hišo in dopuščati, da
se vrše v nji ne baš čednosti. Od-
rezala se je bolj po trgovsko, da
to nič ni, češ, hiša se da v najem
onemu, ki več plača, samo da je
najemnina dobro plačana.

"Da, ali zdi se mi, da verni ka-
toličani smatrajo kaj takega za
greh, kot se dogaja?"

"Ah, kaj", mi odgovori, "kaj
spovedi se gre, pa greha ni več;
saj zato imamo gospode in ako n-
drugače, se pa še za eno mašo
plača povrhu."

To je ena slika od mnogih ena-
kih v ti naselbini. Ali more pa-
meten in trezen človek storiti kaj
drugač, kot obojati in se s stu-
dom obračati od takega početja.
Dokaz je dovolj, da je vse sku-
paj samo hlimba. In taki ljudje
se upajo v tukajšnje napredne
rojake zaletavati osebno v jav-
nosti. Motil bi se, kdor bi mislil,
da je od junakov teme kaj druge-
ga pričakovati. Sicer pa jih bo-
mo pustili, da jih mine kašelj in
še potem bomo prišli z že pri-
pravljenim zdravilom, ki je iz-
vanredna grenčica. — Martin Ze-
lezničnik.

Roundup, Mont. — Ravno spat
sem se odpravil, ko je nekaj
zaropotalo zunaj in pričelo zbi-
jati po vratih moje koče. Skočil
sem hitro k vratom in vprašal
vsiljiveca, kdo je božji.

"Jaz sem, gospod Lucifer; le
hitro odpri vrata, drugače ti ba-
jo potoderem!" je bil odgovor.

V strahu za svoj dom sem od-
pri. Pred vrati je stala velika po-
šast s še večjimi očmi, ki sta se
svetili kakor dve veliki luči lo-
komotive. Dolg je bil precej, kaj-
ti repot se je slika celo do so-
sednjega vogla, kamor je udar-
jal s koncem svojega repa. Život

je imel poraščen z mahom in kur-
jim perjem, kakor bi ga kukluks-
klan mrgvaril, kopita pa so se
zdeli v noči večja kakor največ-
jega francoskega konja. Videti je
bilo, da ni vajen mraza, ker ves-
čas je menceal s kopiti.

"Kdo pa je v mestu za župa-
na", je prekinil moje opazovanje.
"Za sedaj ga nimamo, a pri-
hodnjič mislim jaz kandidirati".
sem mu odgovoril prijazno, ve-
doč, da hudič včasih tudi srečo
prinese. "Toda, kaj se vam je
zgodilo gospod Lucifer?"

"Po vaši ulici je polno kosi-
ternih škatelej in žice, ko sem ho-
dil čez ulico, so se mi škaltje na-
tikale na kopita in tako sem en-
krat tako nesrečno utaknil v žič-
nato zanjko, da bi jo kmalu zlo-
mil", je govoril Lucifer zadirče-
no. "Kako pa je z ženicami, ali
so pridne?"

"Ženice, pridne so, pridne, ze-
lo so pridne", sem mu hitel odgo-
varjati boječ se, da bo katero od-
nesel. "Kje ste pa bili gospod
Lucifer", sem ga še vprašal, da bi
pogovor odvrnil od žene.

"Kakih 30 milj odtod v mojem
brezdu, tam kjer za olje vrta-
jo", mi je še precej uljudno od-
govarjal.

"Kako ste pa zvedeli za to olj-
nato polje?"

"Bilo je danes zjutraj pri nas
v peklenem breznu. Franc Jo-
žef je sedel na svojem čevljars-
kem stolčku in opazil sveder, ki
je prevrta skozi zemljo. Olje se
je ulilo prvo nanj, potem pa pri-
čelo liti s tako silo, da smo bili
v kratkem času do kolen v
njem."

"Potem se pa ne moremo tu
nadejati olja?" sem mu čudeč se
odgovarjal.

"Nikoli ga ne boste imeli na
povrhu", mi je odgovarjal. "Mi
vsega potrebujemo za mazanje
tečajev in ključavnic in na mi-
lijsone parnih kotlov imamo za
kuriti, da bo gnalo vse stroje."

"Ali imate tudi v peklu indu-
strijo", sem ga vpraševal in že
mislim na našo brezposelnost, če
vlada tudi v peklu taka. Prepri-
čal sem se pa kmalu, da imajo
dol že dovolj delavcev, ki so se
kaj hitro privadili svojemuo ve-
nem pokliem. Ruski Nikolaj je
za kovača, Franc Jožef, je čevl-
ljar, ki mora venomer poslušati
jezično Marijo Terezi, ki ji ur-
neje teče jezik kakor čolnšek v
njemem živalnem stroju. Pripove-
doval mi je o drugih, kako pokli-
ce imajo. Duhovni pravi, da so
sami natakariji, ker tam doli še
nimajo vpeljane prohibicije. Pe-
ter opravlja še eno najlažjih del.
Parne piščali še nimajo, zato mo-
ra on trobiti na kozji rog, da mu
kar čepica odskakuje.

"Vi ate Slovence", je prekinil
na moje čudenje, "v nekih bu-
kvah sem bral, o vaših apostolih
Cirilu in Metodu. Tudi v Ameri-
ki imate apostelje in dva sta
Allen in Lewis, razloček je samo
ta, da sta prva dva delovala za
vero, druga dva pa delujeta za
vaše podjetnike. Torej korist
vseh so enake."

"Ali moreta tudi ona dva po-
stati svetnika?"

"Boli težko", mi je odgovoril
Lucifer. "Ravno včeraj sem do-
bil iz Rima brzojav, da imajo tam
dovolj svetnikov, da jim prideta
že kar po dva ali še več na en
dan; v Jugoslaviji so jih pa ne-
kaj celo odslovili."

"Kaj bo z njimi, ko bo pote-
kla njih doba, ali jih boste vze-
li v peklo", sem ga radovedno
vprašal, da bom vedel poročati
v Prosveto.

"Ameriška vsota je že izrpa-
na, le iz Jugoslavije jih lahko še
pride gotovo število", mi je za-
trdil Lucifer.

Ozrl se je nazaj in opazil mo-
jega mačka, ki se je poigraval na
oglu z njegovim repom ter ga
ugrizel, ker mu je bil rep izmak-
nil. Skrat je strahovito zatulil,
udaril z repom ob sosednji plot,
da se je podrl. Med tem je drvel
mimo vlak iz zapada sem, hudič
se je zaletel nanj in se odplejal z
njim proti Chicagu. — G. Ste-
fanc.

Iz okolice Exports. — Sma-
tram za dolžnost, da odgovorim
dopisniku iz Johnston Cityja v
Illinoisu, kakor je dolžnost vseh
rudarjev v Westmorelandu, da
delavci širom Unije zvedo za naš
položaj.

Res je, da smo sami največ kri-
vi sedanji depresiji, ker ni v nas
dovolj zavednosti, ko je to naj-
bolj potrebno. Kadar je potrebna
največja skrajnost, tedaj držimo
vsak na svojo stran in vsak glo-
da, kako bi se sam okoristil.

Kakor vidim, ima pisec vsaka-
kor dober namen, samo vpogleda
mu manjka v naše razmere. Če
bi bil dobro poučen o našem sta-
lišču, tedaj bi bil nedvomno dru-
gaga mišljenja. Predvsem vpra-
šam dopisnika, ali se mi moremo
sploh strinjati z organizacijo ta-
ke uprave kot je Lewisova. Vsak
pаметen rudar mi bo to zanikal.
Res je boljše nekaj kakor nič, a
treba je stvar prej proučiti, po-
tem šele soditi.

Že v starem kraju smo lahko
slišali pogosto odloček: "... u-
daril bom pastirja in ovce se bo-
do razkropile..." Precej res-
nice je na tem odlomku, ki bi se
lahko tudi našem prireditelju Ob-
daril bom voditelje in mezdni
sužnji bodo še bolj skrivili svoje
hrbte. Ali ni to precej dabra pri-
mera in resnična?

Ali naj bomo premogariji zago-
tovljeni, da bomo v slučaju stav-
ke dobili pomoč od organiziranih
svojih soborov? Rojak iz Illi-
noisa, naj bi se prej informiral
o zadnji stavki v Westmorelan-
du, ki je izbruhnila leta 1910 in
potem naj bi trdil, da bomo do-
bili pomoč. Kje je bila pomoč ta-
krat, ko so se tukajšnji premo-
garji mučili skozi dolgo dobo, da
bi izboljšali položaj? Drugi or-
ganizirani premogariji, ki bi mo-
rali stati ob njihovi strani, so ti-
stati časi delali, da so bili veseli oni
in družba, kar je pomenilo za tu-
kajšnje premogarje kakor stav-
kokuzenje. Zakaj niso okoliči ta-
krat nam na pomoč in vprizorili
nekakšno splošno stavko; v par
dneh bi bile naše zahteve izpol-
njene in pomagano bi bilo nam
vsem. Tako pa so se morali dolgo
število mesecev držati na stavki,
dokler niso končno podlegli in se
sestradani vrnili na delo.

Voditelji v organizaciji, ki so
bili glavni krivci take nesolidar-
nosti, so hodili zadovoljni okrog,
saj lastovali so po končani stav-
ki po pet do petnajst tisoč do-
larjev, dočim so bili pred stavko
čisto suhi. Kruta je bila ta prei-
skajanja za tukajšnje delavce, a
vseeno je leta 1917 med njimi zo-
pet pričelo gibanje za organiza-
cijo, da so nekateri rovi kar po
cele tedne počivali, ker so pre-
mogariji zahtevali unijo. Dobili bi
jo bili brez vsakega boja, toda
ko so prosili, da bi U. M. W. of A.
poslala organizatorje, se uradni-
ki te organizacije niso niti ga-
nili! Rudarji v Westmorelandu
so jih silili s prošnjami, a bilo je
zaman. Tudi to je žalostna izku-
šnja za zavednega delavca in res-
nična do pičice.

Sedaj pa naj ljudje po Združe-
nih državah presodijo, zakaj mi
nismo organizirani in kdo je
kriv, da v Westmorelandu nala-
gamo premož po 40c od tone. In
ker nismo upravičeni do zastopni-
ka pri tehtanju, moramo pri vo-
zičku naložiti po eno, da celo po
dve toni premoža zastoj. Smo
mar mi krivi vsemu temu? Sedaj
zopet gledajo, da bi nas razbu-
rili za prihodnjo pomlad. Nič ni-
mam zoper to, dasi zelo dvomim
o kakem uspehu. Kot westmore-
landski premogar dobro poznam
razmere in semintja ališim kak
prav robato zoper voditelje.

Pregovor pravi, da se osel da
speljati na led samo enkrat:
westmorelandski premogariji so
se dali že potegniti dvakrat in si-
cer prav pošteno. Po izkušnjah,
mislim, da bodo v tretje malo
bolj premislili, komu se bodo iz-
ročili in zaupali.

Med zadnjo stavko po vsem
centralnem polju mehkega pre-
moža sem živel precej daleč od
tu v unijski naselbini. Z vso vne-
mo sem agitiral takrat za unijo
in ko nas je mislil naš voditelj
in delegat za internacionalno
konvencijo, ki se je vršila v Cle-
velandu, O. prav pošteno zapelja-
la s tem, da nam je kazal neko
falsificirano brzojavko, sem se z
njim skregal, ker sem bil za na-
daljevanje stavke in se je tako
tudi zgodilo. O tem dogodku je
lahko vsakdo čital v "Butte
Daily Bulletin", ki je absolutno
delavski list. Sedaj ne imenujem
dotičnega delegata, a če bo potre-
ba, se ne bojim priti z njegovim
imenom na dan, dasi ima precej
dobro mesto pri Ameriški delav-
ski federaciji, iz česar lahko vidi-
mo, kako značaji so med našimi
voditelji in kdo je kriv sedanje-
ga suženskega sistema v west-
morelandskem premogarskem o-
kraj. — Šele sedaj, ko je jav-
nosti malo znana zgodovina tu-
kajšnjega neorganiziranega de-
lavstva, ki je zanj dokaj žalostna,
naj javnost sodi. — Westmore-
landski rudar.

NEPRIČAKOVANI POMOČNIKI.

Kdor je pred vojno kritiziral kapitalistični sistem bla-
govne produkcije in distribucije, so mu rekli, da je socia-
list, delavski agitator ali pa nezadovoljnej.

Po vojni se je to spremenilo. Slišali smo govoriti fi-
nančnika Frank Vanderlipa, ko se je vrnil iz Evrope. Kri-
tiziral je na široko in učinkovito sedanji sistem blagov-
ne produkcije in distribucije. Za njim je prišel znani od-
vetnik Samuel Untermyer, ki je vodil preiskave Lockwo-
dovega komiteja. Odkril je jamo korupcije in pokazal,
kakšen je sedanji sistem.

Vanderlip in Untermyer se nista podvrgla tej nalo-
gi, da razmrevarita s svojim delom in kritiko sedanji sis-
tem blagovne produkcije in distribucije. Ne, tega nista
imela v mislih, ko sta se podvrgla temu delu. Dokazati
sta hotela ravno narobe. Prepričati sta hotela ljudi, da
je gospodarski sistem najboljši, v katerem se producira
zaradi profita in ne zaradi ljudskih potreb.

Taki kritiki kot sta Untermyer in Vanderlip se ogla-
šajo v magazinih. Vsi hočejo pokazati, da se da kapi-
talizem reformirati, a kolikor bolj skušajo to dokazati,
toliko bolj grda počast postaja kapitalizem.

Tako vstajajo podporniki socialistov tam, kjer ni bi-
lo pričakovati, da se oglašijo.

Ali ti podporniki vrše le polovično delo, kajti oni od-
krivajo le za gospodarskega sistema, ne prihajajo pa s
predlogi, kako se naj taka zla odstranijo, da se nikdar
več ne pojavijo.

Nekateri menijo, da se z ostrimi kaznimi da odpra-
viti odiranje človeka po človeku. Praksa je to pokazala,
da ne gre.

Ampak nekaj pokazuje delo teh kritikarjev. Pred
izbruhom svetovne vojne ni bil sedanji sistem blagovne
produkcije in distribucije v defenzivi. Danes pa je v de-
fenzivi, kajti vse te kritičarje iz meščanskih krogov vodi
misel, da se z ostro kritiko sistem izboljša in ohrani.

Nekateri teh kritikarjev so poizkusili tudi z nasveti
za izboljšanje sedanjega gospodarskega sistema. V tre-
notku, ko so prišli na dan z resnimi priporočili, so se pri-
bližali socialistom. In to je menda vzrok, da te vrste
kritikarji ravno tako hitro nekega dne obmolkejo, kot
se pojavijo.

ZAKAJ SE UČE?

Velebizniško časopisje v Chicagu je poročalo, da se
sodniki, advokatje in biznismani uče streljati v tarčo v
Hamiltonovem klubu. Hamiltonov klub je republikanska
politična organizacija.

Zakaj se vendar uče streljati? Zakaj so prav zdaj
naznanili, da se vrši poduk v streljanju? Ali je napoved
vojne blizo? Sodeč po časnikarskih poročilih ni te ne-
varnosti. Kaj pa je vendar? Ali misli delodajalski razred
odpušiti svoje oborožene hlapce, katerih se ob času de-
lavskih stavk poslužuje proti delavcem in jih delodajalski
razred nadomesti sam?

Povedano ni bilo v časopisju, zakaj se ta poduk vrši,
ki je za vsakega človeka popolnoma nepotreben, ki ljubi
mir. In tako ostane stvar zavita v misterij, dokler jo ve-
lebizniško časopisje ne razgali.

ALI NAS DEREJO!

Oficijelno poročilo govori, da so ameriški čevljarski
tovarnarji prodali tujezemskim kupcem štiri in štirideset
milijonov parov čevljev po povprečni ceni \$3.45. Ravno
isto poročilo pa prikazuje, da Američani plačujejo par
čevljev po povprečni ceni devet dolarjev.

Američan plača za par čevljev povprečno skoraj tri-
krat toliko kot tujezemski kupec. Ali ni to profitarstvo?
Ali ni to odiranje Američanov po ameriških privatnih biz-
niških interesih? Ne, nikakor ne, pravijo privatni bizniški
interesi, to je kupčija.

Ljudstvo si ne more pomagati. Plačati mora čevlje
po ceni, ki jo diktirajo privatni bizniški interesi, ali pa
hoditi bosi. Druge izbire nima ljudstvo. Tako je dikta-
tura privatnih bizniških interesov.

IZ DELAVSKEGA SVETA.

(Federated Press).

Stavka tekstilnih delavcev v Manchesterju, N. H., traja že drugi teden. Okrog 28.000 delavcev je v boju. Stavkarji imajo 600 piketov okrog tovarna.

Zopet kri v West Virginiji. Iz Steubenville, O., je prišla vest, o krvavem spopadu med šerifskimi deputiji in rudarji v okraju Brooke na drugi strani reke, kjer je Zapadna Virginija. Deputiji so spremljali deset stavkokazov v rudnik, ko je prišlo do bitke. Eden deputij in trije rudarji so bili obstreljeni. Stavka se vrši v rudniku La Belle Mine, katerega je kompanija razglasila za odprto delavnico.

Delavci v Angliji so bojkotirali pivo, ker pivovarniške družbe nizale mezdo svojim delavcem. 10.000 transportnih delavcev je naredilo sklep, da ne bodo pili piva dokler pivovarji ne vpo- stavijo prejšnje mezd. Delavcem v pivovarnah je bila znižana me- za, pivo se pa še vedno prodaja po stari ceni. Bojkot je deloma uspel, toda splošen ni.

Splošno glasovanje rudarjev. Eksekutiva rudarske organizacije je večeraj (24. februarja) odredila splošno glasovanje o vprašanju stavke 1. aprila, ako operatorji ne podpišejo nove pogodbe od tega časa. Glasovnice so že razposlane na vse krajevne unije. Rudarji morajo glasovati do 10. marca in izid glasovanja mora biti nazna- njen izvrševalnemu odboru naj- kasneje do 15. marca. Glasovi bodo preštet v par dneh in nato bo objavljen rezultat.

Operatorji so arogantni. Last- niki premoženj v vzhodnem Ohiu, katerih organizacija se imenuje "Pittsburgh Vein Operator's Association", se nečisto udeležiti mezdne konference z rudarji v Clevelandu dne 2. marca. Opera- torji so sporočili Lewisu, da "raz- mere na polju premoženja se niso nič spremenile od 6. januarja" in zato se ne bodo pogajali z zastopniki premoženj.

Med strojniki v Kaliforniji je velika brezposelnost. Tajnik orga- nizacije v Oaklandu svari mašini- ste po vsej Ameriki, naj ne hodijo za delom Kalifornijo, ker je tam na stotine mehanikov brez posla.

Obsedno stanje v Nebraska Cityju vsled stavke klavniških de- lavcev je bilo končano 21. t. m. Governor je odpoklical vojaške čete.

SEVERNA KAROLINA BI RA- DA DOBILA ZAMORCA IZ KA- NADE.

Hamilton, Ont. — Oblasti Se- verne Karoline so zahtevale, da se jim izroči zamorec Matthew Bullock. Obtožile so ga, da je šču- val k plemenskim izgreedom. Vr- šila se je obravnava in zamorec je zmagal v legalni bitki. Država Severna Karolina pa ni zadovolj- na s tem izidom in vložila je no- vo tožbo, da ji izroči zamorec. Zlat ne toži več zamorca, da je podžigal le k plemenskim izgre- dom, ampak očita mu, da je kriv poizkusa umora.

Fakt je, da so bili v Severni Karolini pred več meseci plemen- ski izgreedi in da je bil Bullockov brat linčar. In ker najbrž zamor- ci niso linčali zamorca, ampak so to delo opravili belopoltni sirove- ži, izjavljajo zamorce v Hamilto- nu, da bi bilo veliko bolj pamet- no, če oblasti Severne Karoline polovce linčarje, pa bodo imele privoljenjem nemirom in umora v svojih pestih, kot da se brigajo za zamorca, ki je pobegnil, da ga ne doleti usoda njegovega brata.

Zamorec v Hamiltonu nabirajo pristojne prispevke za legalno obrambo zamorca Bullocka.

KLUKSOVI PRI POGREBU.

Denver, Colo. — Ko so pokopa- li dr. Charles E. Locke, je na- črtano bilo med pogrebi pet oseb v dolgih belih haljah in v kapu- sli na obrazu. Položile so venec na gomilo in ravno tako hitro iz- šle, kot so prišle.

Glasniki v Denverju so pa pre- jeli pisma, v katerih je bilo po- želano, da dr. Locke ni bil kluk- sovec, ampak kluksovi so mu iz- kazali čast, ker je bil pravi Ame- rikan.

Ljudstvo pa govori, da je vse skupaj navadna reklama za kluk- sove.

KAKI RODI VERSKI PANATI- ZEM.

Vancouver, B. C. — Veregin, načelnik duhovske verske sek- te, je potrdil poročila, da je on sugestiral, da se usarte vsi otroci v koloniji pod desetim le- tom s starimi in pohabljeni vred kot protest proti visokim dav- kom.

Kadar se kolonija znebi teh za- držkov, tedaj se naj duhovorei razkrope po vsi deželi kot vaga- bondi in naj oznanjujejo prihod Krista.

M. Kotlinov, načelnik ali stare- šina te verske sekte v Britski Ko- lumbiji, izjavlja, da so duhovorei težje obdavčeni kot drugi, ako- ravno sami grade in popravljajo ceste v svojih kolonijah.

KAR JE ISKAL, JE IZTAKNIL.

Los Angeles, Cal. — Wood- worth Clum, glavni govornik or- ganizacije "Better America Fe- deration", je govoril pred Ebel- lovim klubom. V svojem govoru je rekel: "Na učiliščih uče socia- lizem. Učitelji naših otrok posta- jajo okuženi s to pogubonosno doktrino."

Ko je končal Clum svoj govor, je vstal profesor K. C. Morgan in mu je odgovoril: "Pozabite! Organizacija 'Better America' dela vihar v kotlu za čaj. Neiz- merna lakomnost in tiranija de- lodajalcev pri izkoriščanju delav- cev napravita več socialistov, kot jih zdaj napravi organizacija In- tercollegiate Socialist Society."

PREPIR V HIŠI IN ŽGANJE.

Chicago, Ill. — Edward Gim- mel se je poročil pred štirimi le- ti. Pred šestimi tedni je nastal majhen prepir v hiši, ki se ni po- ravnal, ampak je postal večji. Končno je žena zapustila Gimme- la, vzela je s sabo svojega trile- tnega sinčka in odšla je k svoji mačehi. Gimmel je bil preje tre- zen mož. Od dneva, ko se je pri- čel prepirati s svojo ženo, je pri- čel piti žganje. Kupil je tudi av- tomatsko pištolo in večkrat z njo grozil.

Napil se je zopet in šel je po svojega sina k mačehi svoje žene. Pograbil je svojega sina s silo in odhitel skozi vrata. Njegova so- proga je tekla za njim, da mu iz- trga otroka. Zdaj je Gimmel po- tегnil samokres in oddal tri stre- le na svojo ženo, ki so preveč do- bro zadeli.

Nekaj ur kasneje je policija za- slišala Gimmela v nekem salonu pijanega kot klada.

SMALL IN DUNNE STA SE PRIDRUŽILA POMOŽNI AKO- JI ZA RUBIJO

Chicago, Ill. — Ameriški po- možni komitej za odpravo lakote v Rusiji poroča, da sta governor Len Small in bivši governor E. F. Dunne postala člana posvetoval- nega odbora tega komiteja.

Dalje poroča, da se je organiza- cija pridružila več ko tisoč promi- nentnih in bogatih ljudi na sred- njem zapadu.

DIJAKI BOJKOTIRALI ODE- RUŠKE TRGOVCE.

Iowa City, Iowa. — (Federated Press.) — Dijaki na iowski uni- verziteto so organizirali tajni bojkot proti nekaterim trgovcem in last- nikom gledališč, ki še vedno vzdržujejo vojne cene in odira- jo vseučilišnike, da je strah. Trgov- ci se izgovarjajo, da so dijaki sla- bi plačniki.

NAGAJIVEO STRAŠI DAME V VIŠJI DRUŽBI.

Washington, D. C. — Neki po- rednež je pošiljal damam višje družbe grozilna pisma. Grozil jim je, da jih ubije, ako mu ne izro- če zahtevane vsote denarja. Tri da- me so seveda stvar naznanile ob- lastim. Med temi je bila tudi Mrs. Mary Scott Townsend, tašča se- natorja Gerryja iz Rhode Islan- da. Neznane je zagrozil Town- sendovi, da jo ubije, ako ne vrže na določenem mestu iz avtomobi- la tobačno škafčico, v kateri mo- ra biti petnajst tisočakov.

Policija se je skrla v bližini do- ločenega mesta. Townsendar je priplejela ob določenem uri in vrgla iz avtomobila tobačno ška- fčico. Policija je čakala in čakala, kdaj pride porednež po škafčico, a nagajivec ni bil. Preiskali so okolice, seveda zastonj.

BRUTALNOSTI NA JUGU.

Maskiranci so povaljali branjev- ca po smoli in kurjem perju.

Orange, Tex. — Dogodki, ki se razvijajo v nekaterih južnih dr- žavah, govore, da ni nihče vared prot brutalnostmi, ki jih izvrša- jo razne teroristične skupine. Saj tako je soditi po zadnjem do- godku.

V branjarjo 25-letnega C. C. Johnsona sta vdrla dva maskiran- ca in ga s silo odvedla iz mesta. Zunaj mesta sta ga polila s smo- lo in povaljala po kurjem perju. Takega sta zopet pripeljala v me- sto in na glavni ulici vrgla iz av- tomobila, ne da bi ustavila. Za- radi tega zadnjega brutalnega dejanja se je Johnson poškodoval na roki.

Johnson je neoženjen in je bi- val v mestu okoli šest mesecev. On pravi, da nima sovražnikov, pa tudi nihče mu ni grozil, da mora zapustiti mesto. On trdi, da ne ve, zakaj je bil napaden.

STARA PREDSTAVA SE JE ZO- PET PONOVLILA V KENTUC- KYJU.

Versailles, Ky. — Dvajset ma- skiranih ljudi je napadlo žganjar- no, poznano pod imenom Old Pe- pper Distillery, ki se nahaja blizu tega mesta. Zvezali so stražnike in naložili tri motorne vozove z žganjem. Žganje je vredno od \$30.000 do \$40.000.

FARMARJI NA JUGU DOBE POSOJILO.

Washington, D. C. — Vojna korporacija je prišla na pomoč farmarjem, ki pridelujejo tobak. Odobrila je prošnjo Burley To- bacco Growers' Association v Le- xingtonu, Ky., za deset milijonov dolarjev posojila.

SNEG JE PRIGNAL FAZANE K HIŠAM.

Buffalo, N. Y. — V gorovju je zapadel letošnji zimo debel sneg in za tisoče in tisoče fazanov ni zrna, ki so bili zadnja leta izpu- ščeni z državnih farm. Veliko fa- zanov so našli zmrazjenih, drugi so pa postali tako krotki, da pri- hajajo zobat na farmarska dvori- šča, kjer se pomešajo med kokoši.

IZ MILWAUKEEJA SE JE VO- ŽIL KRAST V CHICAGO.

Chicago, Ill. — V mrtvem vlo- mileu, ki ga je ustrelil poljijski saržent Edgar Coving, so spoznali 23-letnega Lejan Francis Baeka. Spoznala sta ga njegov oče Theodor G. Beck iz Omaha in njegov brat, ki živi v Milwaukeeju.

Beck je imel navado, da je vsa- ki teden preživel dve noči v Chi- cagu. Njegovi sorodniki so misli- li, da hodi igrat za denar v Chi- cago, kajti vedno se je vrnil z de- narjem po obisku v Chicagu.

HARDING PODPIRA REILLYJA.

Washington, D. C. (Federated Press.) — Dnevnik New York Times je priredil tridnevno ganjo proti E. Mont Reillyju, governorju na Portoriku. Vse to nič ne pomaga, kajti Reilly ima podporo administracije.

Predsednik Harding odobruje Reillyja, ker Reilly želi, da Portori- ko postane del Združenih držav, čeprav sta delavsko gibanje in socialistična stranka vpostavili ravno to zahtevo. Unionistična stranka ima večino v portoriški legistaturi. Ta stranka nasprotu- je Reillyju in zahteva, da Portori- ko postane svobodna država.

Organizirani delavci in socia- listična stranka pa dobro poznajo unionistično stranko in se zave- dajo, če Portoriko postane samo- stojna država, da so portoriški delavci na milost in ne milost iz- ročeni domačim privatnim bizni- škim interesom in sladkornim tru- stovcem, ki imajo svoj glavni stan v New Yorku. To je vzrok, zakaj strokovno in politično organizira- ni delavci zahtevajo, da Portori- ko postane del Združenih držav.

SURAŠKI URAĐNIK KAZNO- VAN VSLED PIJANOSTI.

Columbus. — Charles Kitchen, tukajšnji prohibicijski urad- nik, je bil zadnji četrtke aretiran, ko je pijan kolovratil po ulicah. Na policijski postaji se je izgo- varjal — ko je bil že trezen — da je "samo malo pokusil vino, ki je bilo tako zapeljivo rdeče." Plačal je \$10 globe.

GOSTJE V KAVARNI ORO- PANI.

Bitka z banditi, a banditje so vs- eno odnesli pete.

Chicago, Ill. — Trije maskira- ni banditje so nepričakovano vstopili v kavarno "Panama" na južni strani mesta, ko je godba izgrala veselo poskočnice in so se pari sukali zadovoljno po taktu godbe. Godba je vtičila, kot bi odrezal, ko je vodja banditske trojice z gromkim glasom zakli- cal: "Roke kvisko!"

"Postavite se v vrsto ob ste- ni," je ukazal banditski vodja. Gostje so ubogali in banditje so pričeli prazniti kepe žrtvam, ki so se uvrstile ob steni. Crawford Williams, lastnik kavarne, se je nekaj časa upiral povelju, a ko mu je banditski glavar zagrozil, da ga ubije, se je tudi on podal.

Banditje so nabrali pet sto do- larjev v gotovini in dva tisoč do- larjev v zlatnini in draguljih.

Po izvršenem ropu so banditje odšli na ulico, a nekdo je v tem času obvestil policojo, ki je bila kmalu na mestu. Pričeli so po- kati samokresi in ko se je dim razkadi, ni bilo o banditih ne duha ne sluha.

CEZARSKA OPERACIJA PO- NESREČILA.

Trojčki so zdravi.

Danville, Ill. — Soproga John Plovca je povila trojčke. Potreb- na je bila cesarska operacija, ka- teri je mati podlegla.

PRIDRŽKI DELAJO PRED- SEDNIKU PRISILAVICO.

Washington, D. C. — Predsed- niku Hardingu ni všeč, da neka- teri senatorji odločno zahtevajo, da se sprejmejo pridržki k četve- rospornemu za Daljni vzhok. Predsednik pravi, da ni proti po- jasnili, pač pa je proti pridrž- kom, ker bi pridržki spremenili pomen pogodbe. Položaj je zdaj tak, kot je bil ob času, ko je Wil- son predložil versaillesko pogodbo senatu.

POGREB MAČKE JE STAL \$400.

New York, N. Y. — Med govor- niki, ki so se prijavili k besedi na kšod brezposelnih delavcev, je bil tudi neki mladenci, ki je rekel, da se piše "Mud," ko so ga vprašali po njegovem imenu.

Govoril je sarkastično, ko je o- pisoval smrt brezposelnega delav- ca pri kidanju snega in pogreb perzijske mačke v Connecticutu, ki je stal štiri sto dolarjev.

V svojem govoru je naglašal, da se je časopisje bolj zanimalo za pogreb mačke kot za smrt se- stradanega delavca, na kar je s povdarkom dodal: "Mislim, da je bilo časopisje v pravem. Kajti jaz bolj spoštujem mačko, ki vzame, kar potrebuje, kot človeka, ki je tako krotek, da umre gladu sredi izobilja."

ALI SO DRUGI SVETOVİ OB- LJUDENI?

Chicago, Ill. — V nedeljo dne 26. se vrši znanstveno predavanje o predmetu: "Ali so drugi sveto- vi obljudeni?" Predaval bo znani predavatelj Arthur M. Lewis. Predavanje prične točno ob pol- treh popoldne v Garriekovem gle- dališču. Vsi sedeži po petdeset centov.

ALI JE BIL KRISTOF KO- LUMB ŽID?

Chicago, Ill. — Dnevnik "New York Sun" je priobčil brzojavko iz Madrida, ki pravi, da je špan- ska vlada imenovala posebnega komisarja, ki naj preišče pred kratkem odkrite dokumente, ki govore, da je bilo materi Kristo- fa Kolumba ime Suzana, očetu pa Jakob. Oba sta bila žida in sta ži- vela ob času, ko se je vršilo naj- huje preganjanje židov na Špan- skem. Končno so bili stariki Ko- lumba spodeni iz dežele z drugimi židi vred.

POLITIČNA TEKMA MED SE- STRAMA.

Ashland, Neb. — Mrs. Irene C. Buell in Mrs. A. K. Gault sta sestri. Dogovorili sta se med sabo, da tekmujeta med sabo v politič- ni karieri. Prva je javna tožni- ljica že osem let v Ashlandu, dru- ga je pa županja v St. Petru, Minn.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 9. aprila 1904.

Podporna Jednota

Inšorp. 17. junija 1907 v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2657-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor:

UPRAVNI ODESEK:

Predsednik Vincent Calkins, podpredsednik Andrew Vidrich, R. F. D. 7, Box 62, Johnston, Pa., gl. tajnik Matthew Turk, tajnik bolniškega oddelka Blas Novak, gl. blagajnik John Vogrich, urednik glasila Jože Zvertnik, upravitelj glasila Filip Godina.

POROTNI ODESEK:

John Underwood, predsednik, 416 W. May St., Springfield, Ill., Martin Zelenkari, Box 376, Harborton, Ohio, Fred A. Vider, Box 673, Ely, Minn., John Tardiff, Box 161, Lawrence, Pa., John Gerlach, 414 W. May St., Spring- field, Ill.

BOLNIŠKI ODESEK:

QSREDNJE OKROZJE: Blas Novak, predsednik, 2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZHODNO OKROZJE: Jacob Ambrosio, Box 286, Moon Run, Pa.

ZAPADNO OKROZJE: Anton Sular, Box 104, Cross, Kans., za jugozapad. Max Ware, Box 166, Buhl, Minn., za severozapad. Mike Zugel, 3453 S. Winchester St., Murray, Utah.

Nadzorni odbor:

Frank Zalta, predsednik, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill., Frank Somrak, 5800 Prosser Ave., Cleveland, O., William Sitter, 3805 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

Združiteni odbor:

Predsednik: Frank Aleš, 2124 So. Crawford Ave., Chicago, Ill.

Joško Oren, 3639 W. 26th St., Chicago, Ill.

Jos. Skuh, 1101 E. 63rd St., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Korn, 6202 St. Clair Ave., Cleveland, O.

POZORI—Korrespondenca z gl. odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši takole:

VSA PISMA, ki se nanašajo na posle gl. predsednika se naslovo- Predsedništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNIŠKE POPORE SE NASLOVE: Bolniško taj- ništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se tičejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vohse se naslovo: Tajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Law- dale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNIŠKIMI POSLI se pošiljajo na naslov: Blagajništvo S. N. P. J., 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse petičke glede poslovanja v gl. izvrševalnem odboru se naj pošiljajo Frank Zalta, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.

Vsi pripravi na gl. porotni odesk se naj pošiljajo na naslov: John Under- wood, 416 W. May St., Springfield, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, naznanila, oglasi, naročila in sploh vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošilja na naslov: "Prosveta", 2657-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

V jeseni nameravati obe sestri nastopiti kot kandidatinji za kongres. Prva bo kandidatinja kot napredna demokratka, druga pa kot demokratka. Z drugimi be- sedami, obe sta demokratki.

BREZPOSELNI DELAVCI V MINNEAPOLISU PRIDEJO MANIFESTACIJO.

Minneapolis, Minn. — Tukaj- šnji brezposelni delavci namera- vajo prirediti v nedeljo veliko de- monstracijo, da tako pokažejo, da je veliko delavcev brez dela. Demonstracijo priredi organizaci- ja brezposelnih delavcev Minnea- polis Unemployed Council, ki se vrši s pohodom po ulicah in shodi v dvoranah. Na shodih bo govo- rilo več dobrih govornikov.

Britska nadvlada v Indiji se majo.

London, 24. febr. — Sir Michael O'Dwyer, bivši podgovernor v Indiji, ki je odgovoren za masa- ker Indijcev v Amritsarju, je da- nes izjavil, da je velika Britanija v nevarnosti, da izgubi Indijo.

O'Dwyer je dejal, da je revolta neizogibna in Anglija bo imela velike žrtve v boju za potlačenje vstaje, ako se zdaj ne zgane in aretira vse voditelje indijskega nacionalističnega ali — kakor ga imenujejo Indijci — nekooperati- stičnega gibanja. Zlasti priporoča O'Dwyer, da se takoj aretira Ghandi, ki je za Angleže neva- ren agitator zato, ker apelira na verski in sentimentalni čut naj- nevednejše indijske mase.

Britske oblasti v Indiji so od- klonile vsako pogajanje z Ghan- dijem. Ghandi je obvestil Angle- že, da bodo nacionalisti končali bojkot angleškega blaga in pre- nehali s kampanjo civilne nepo- korščine, če se Anglija zaveže, da bo njena armada izpraznila Indi- jo, Egipt in Mezopotamijo, od- pravila tlačilne zakone v Indiji in izpustila vse politične jetnike.

Angleške brutalnosti v Indiji.

Washington, D. C. — (Feder. Press.) — Najnovejše poročilo, ki ga je prejel Ghose, direktor Ame- riške komisije za dosogo samo- vlade v Indiji, položaju v Indiji, se glasi:

"Britske oblasti so pričele ro- pati domače platno po indijskih bišah. Policijski uradniki, nahu- škani po angleških trgovcih, ki so budo udarjeni vsled bojkota, so udri v privatna stanovanja v Be- narsu in zaplenili vse platno, ki so ga indijske žene stakale doma. Platno je bilo zaplenjeno z nam- enom, da bodo Indijci prisiljeni kupovati obleke od britskih trgo- vcev, ki so zdaj bojkotirani. V mnogih slučajih so policisti go- brali tudi druge stvari: kože, po- sodje itd. Aretirani nacionalisti se morajo sleči v ječi in njihova obleka je potem prodana na javni lo "Prosveto."

Delavci brez delavskega časo- pisja je kakor vojak brez puške.

Naročite se in širite svoje glasi- lo "Prosveto."

DVONOŽEC

in druge zgodbe.

NARAVOSLOVNE PRAVLJICE

Spisal Karl Ewald.
Prevedel Franc Bolka.

(Dalje.)

"Glista ti je pravzaprav dobro povedala," je izjavila morska zvezda.

"Koga tičeš tukaj?" je zarohnel rak.

Pozabil je, da je še mehak in skočil je ven in odgriznil eno ramo morski zvezdi.

"Au!" je kričala morska zvezda.

"Au!" je kričal rak. "Zdaj so moje lepe škarje morebiti pokvarjene za vse življenje."

"In moja roka je prosta," je rekla morska zvezda. "Ampak jaz si bom že nabavila drugo."

In odlezla je svojo pot. In rak istotako, ker naveličal se je okolič. Tu ni ostalo zdaj drugega, kakor odgrizniti roko morske zvezde. In čez nekaj časa se je vrnila glista.

"Ali tvoje polovice nisi našla?" je vprašala roka morske zvezde.

"Kdo govori?" je vprašala glista. "Ne vidim nikogar."

"Samo jaz sem! Jaz sem gota roka morske zvezde. Rak me je odgriznil, ker si ga bila ti razjarila."

"Moj Bog, ti ubogo bitje!" je rekla glista. "Zdaj je torej konec tvojemu!"

"Ne-e," je rekla roka morske zvezde. "Tako hudo še tudi ni! — Ali si našla svojo polovico?"

"Ne," je odgovorila glista. "In tudi nobene druge. Mi bo pač nova zrastle. Samo če nisem že prestara — potem si moram pač brez nje pomagati."

"Bilo bi te mi žal," je rekla roka morske zvezde.

"Hvala za tvojo prijaznost! Si-

eer pa se mi zdi, da bi mogla vse sožalje, katerega si zmožna, sama rabiti. Iz tebe tudi ne more postati nikoli več kaj pametnega."

"Zakaj pa ne?" je vprašala roka morske zvezde. "Nikoli ne smem izgubiti upanja. Ta, kateri sem spadala, dobi kmalu novo roko in tudi jaz ne mislim poginiti."

"Zdi se mi, da imaš pravi vzrok zato. Tebi manjkajo ... da j

vidim ... štiri roke."

"In usta in želodec in vse."

"To se pravi, tebi manjka cele živali, razven konca, kateri si!"

"Da. In česar komu manjka, si mora pridobiti. Če bi ti mogla videti, pokazala bi ti, da sem že za majhno spoznanje zrastle."

"Ali ti vidiš?"

"Seveda," je bil odgovor roke morske zvezde. "Imam eno oko — vsaka od nas je imela eno, in

moje sem — hvala Bogu! — obdržala, ker sedi popolnoma na osti. In konec črevesa je tudi v meni, tako, da ni začetek pre-

slab."

"Da, le srečno!" je rekla glista.

"Hvala," je branila roka morske zvezde. "Se bo že naredilo. Če bi le ti imela svojo zadnjo polovico!"

"Čuj, prijatelj," je začela glista. "Mar ni nekoliko domišljivo od tebe, da se pečaš z mojimi zadevami, ko sama sedi v črpu. Ne brigaj se, prosim, za mojo zadnjo polovico in misli na celo zvezdo, ki ti manjka."

"Za boga!" je rekla roka morske zvezde, "ali se zdaj tudi ti ha-

haš?"

"Baham!" je vprašala glista. "Ne baham se. Ampak ne morem trpeti, če se kdo tako obnaša. Vendar so tudi razločki."

"Takoo!" je rekla roka morske zvezde. "Zdi se mi, da si raku rekla —"

"Ti ne bi smela poslušati, kar govore pametni ljudje, če ne razumeš tega," je zaklicala glista.

"Kar rečem, raku, je ne-

kaj zase, kar govorim s teboj, je vse kaj drugega. Ti nisi ničesar drugega, bore konček nekega mehkužca, jaz pa sem črv, razumeš? ... čeravno zdaj slučajno samo polovico črva. Kot nebo visoko stojim nad teboj, ki ležiš tu in vegetiraš, brez rok, brez želodca, brez ust in vsega, dokler ti nekega dne ne zraste zopet, v tej ali oni smeri — ti je pač vseeno."

"Ne bodi huda name," je prosila roka morske zvezde. "Ti moreš dobiti tvojo polovico. — Ampak če jaz doblim vse, kar sem izgubila, je vendar tudi prav vrlo od mene. ... se ti ne zdi? Zdi se mi, da je tem vlejše, kdor si zna pomagati, čim zlejšje se mu je godilo. — Ali nisi rekla nekaj podobnega staremu raku?"

"Mehkužec! Idijoti!" je kričala glista.

In roka morske zvezde je ležala in rastla; samo nekaj dni je trajalo, da je vse na nji zopet zrastle. Bila je ravnotako morska zvezda, kakor druge. Samo stara roja je bila mnogo daljša, kot štiri nove. Ampak to se je izboljšalo gotovo tekom časa.

Veselo je napotila pot v svet, da najde koga, ki bi se mu mogla pohvaliti.

BUKEV IN HRAST.

Bilo je v dobrem starem času, ko še ni bilo mest s hišami, cestami in štrlečimi zvoniki. Tudi šol še ni bilo. Ker tudi dečkov še ni bilo veliko; ono malo, kar jih je bilo, učilo se je od očeta streljati z lokom in iskati jelena v njegovem skrivništvu, učili so se ubijati medveda in narejati si obleke iz njegovega kožuha in učili so se, drgniti dva koščka lesa druga ob drugega, dokler sta se užgala. Če so znali to, so bili izuženi.

Tudi železnice ni bilo tedaj, ne obdelanih polj, ne ladij na morju, ki bi jih bil znal čitati.

Pravzaprav so bila sama drevesa.

slavohlepnost, brez onih hudih ekecentričnih gest, s katerimi je nastopala v naši guberniji že od prvega dne svojega bivanja. Toda — bodisi od preobila gozde, bodisi od dolgih žalostnih neuspehov prve mladosti — izprememba usode je bila navdala mahoma s kar nekam pretiranim čuvstvom posebnega, višjega poklica, da ne rečem maziljenosti, kakor bi bila zaznamovana z ognjenim jezikom razsvetljenja; in prav ta jezik je zakrivil vso nesrečo: naj bo kakršen hoče, lasulja vendar ni, da bi se dal povezniti na vsako žensko glavo. Ali to resnico je ženski najtežje dopovedati; odprta ušesa najde le, kdor pritrjuje, in Julija Mihajlovna so pritrjevali kakor za stavo. Revica je zdajci postala igrača najrazličnejših vplivov, ne da bi zato dvomila o svoji popolni izvirnosti. Nemalo mojestov si je pri nji ogrelo roke ter se okoristilo z njeno dobrodušnostjo v kratki dobi Lembekeje vlade. In kakšna godlja se je kuhala pod to dozdnevno samostojnostjo! Ugajalo ji je vse: veleposestništvo, aristokratski življenjski ojačenjski gubernatorske oblasti kakor demokracija in nove naprave, stari red kakor svobodomiselstvo in socialne ideje, strogi ton plemiškega salona ne manj od skoraj bežniške neprisiljenosti obdajajoče jo mladine. Sanjarila je o tem, kako bi "dajala srečo" ter spravila, kar se spravi ti ne da, to se pravi, združila vse in vsakogar v oboževanju svoje lastne osebe. Imela je posebne ljubljence; Pjotr Stepanovič ji je bil zelo povlečen, vzle svoje debeli prililjivosti. Toda nje naklonjenost do mladega Verhovskega je imela še drugi vzrok, ki je v svojem velikem čudstvu ves značilen za ubogo žensko: venomer se je nadejala, da ji on odkrije celo protidržavno zaroto! Kakor težko si je predstaviti, vendar je bilo tako. Julija Mihajlovna je menila bogve zakaj, da se v guberniji snuje zarota zoper državo; in Pjotr Stepanovič je zdaj s svojim molčanjem, zdaj z namigavanji odpiral vzkorenjenjem te čudne misli. Bila je prepričana, da je v zvezi z vsem, kar je na Ruskem revolucionarnega, obenem pa ji je vdan do oboževanja. Odkritje zarote, hvalečnost iz Petrograda, plačilo v obliki sijajne kariere, "ljubeče" vplivanje na mladino, da jo zadrži pred propadjo — vse to se je docela utjemalo v njeni glavi. Ona, ki je rekla in ukrotila Pjotra Stepanoviča (o tem je bila neomajno uverjena), otme tudi ostale. Ničče, ničče izmed njih ne pogine, ona jih reši vse, razdeli jih po krivdi in zaslugi ter napravi primerno poročilo; ravnala bo z vidika višje pravičnosti, in mogoče bosta enkrat zgodovina in ves ruski liberalizem blagoslovila njeno ime — zarota pa bo vseeno odkrita; vse ugodnosti ji padejo hkrati v naročje.

Nó, vseeno je bilo potrebno, da se Andrej Antonovič vsaj k veselici nekoliko razvedri. Njega je bilo vsekakor treba razveseliti in utolažiti. S tem namenom je komandirala k njemu Pjotra Stepanoviča, v upanju, da se mu posreči najti mirno sredstvo za njegovo poblito; nemara ga odobrovolji s kako novico, iz prvih ust takorekoč. Bila je polna zaupanja v njegovo spretnost. Pjotr Stepanovič že dolgo ni bil v kabinetu gospoda von Lembekeja. Prišel je k bolniku ravno v minuti posebno napetega razpoloženja.

(Dalje prihodnj.)

Ampak teh je bilo tudi dosti. Drevesa so stala vsepovsod do morske obale, zrealila se v potokih in jezerih in raztezala svoje mogočne veje proti nebu. Na obali so se nagibala, pomakala so svoje veje v črno barje; in raz visokih bregov so gledala ponosno preko dežele.

Drevesa so bila vsa domača med seboj, ker vsa so spadala k isti družini in na to so bili ponosni.

"Mi smo vsi brez izjeme hrasti," so rekla in se mogočno udarjala ob prsa. "Nam spada dežela, mi smo vladarji."

In to je bilo tudi res, ker takrat je bilo še zelo malo ljudi in sicer pa samo divje živali. Medved, volk in lisica so hodili na lov in jelen se je pasel v barju. Gozdna miš je sedela pred svojimi vratmi in glodala želod in bobri so zidali svoje stavbe na bregu potoka.

Tedaj je prikoracal nekega dne medved in je legel kakor je bil dolg, pod visok hrast.

"Ali si že zopet tu, ti ropar!" je zaklicel hrast in je nasul množico suhega listja nanj.

"Ti ne bi smel ravnati tako neprevidno s tvojim listjem," je rekel medved in lizal svaje cape.

"To je še edino, da se more ležati v tvoji senici."

"Če ti ne ugajam, lahko greš svojo pot," je rekel hrast ponosno.

"Jaz sem gospod v deželi in kamor pogledaš, vidiš samo moje hraste."

"Popolnoma res," je godrnjal medved, "in to je ravno dolgočasno na stvari. Potoval sem malo v inozemstvo, vedi in postal sem nekoliko razvjen. Bilo je bolj na jugu — tam sem spal enkrat pod bukvami. To so velika, vitka drevesa, ne krivi stari dečki kakor vi. In njihove krome so tako goste, da solnčni žarki ne morejo prodreti skozi. Bilo je naravnost uživanje, sanjati pod njimi svoj opoldanski sen."

(Dalje prihodnj.)

Guý de Maupassant:

Bisernica.

(Dalje.)

Strašno je bilo zreti pred seboj prostrano ravan, pravzaprav čuti, zakaj ni je bilo videti; videli smo pred seboj le nelzmerno sneževino, ki se je razširjala navzgor, navzdol, na desno in levo, spredaj in zadaj, v nekončnost.

Zdaj je stric vzkliznil: "Že zopet tuli pes. Takoj mu pokazem, kako znam streljati. Bomo vsaj nekaj opravili!"

Toda oče, ki je imel dobro sree, je menil: "Naprej pogledajmo, kje tiči uboga žival; gotovo laja, ker je lačna! Sploh pa se glasi, kakor da bi klicala na pomoč, kakor človek, ki je v stiski. Pogledajmo vendar!"

Krenili smo tedaj skozi gosto snežno zaveso na pot. Sneg je padal gosteje, kakor ledena pena, bodel je kožo, katera je otrpla, kakor bi bila po malih belih snežinkah ožgana, z rezko hipno bolečino.

Udrali smo se čez kolena v mehko mrzlo odejo in smo morali pri vsakem koraku noge visoko vzdigovati. Čimdalje smo šli, tem razločnejši, močnejši je bil glas psa. Stric je zaklicel: "Tukaj je!" in vsi smo obstali in ga gledali, kako je v temi pokazal na sovražnika.

Nisem videl še ničesar in sem zato stopil naprej, da sem ga tudi jaz zagledal. Izgledal je strašno in pošastno, ta pes, velik, črn, očrskati pes s kosmato kožo in volčjo glavo, ko je stal tu na vseh štirih, ohsevan po žarku, ki ga je metala nanj svetilka. Ni se premikal, bil je popolnoma pri miru in nas je opazoval.

Stric je dejal: "Kako čudno! Ne gre niti naprej niti ne beži: najraje bi mu poslal par svinčenih žrn v rebra."

Moj oče pa je dejal odločno: "Ne, vzamemo ga s seboj domov."

"A on ni sam," je zaklicel Jacques, moj brat, "nekaj ima za seboj."

V resnici je ležalo za njim nekaj sivga, česar pa nismo mogli natanko razločiti. Previdno smo korakali naprej.

Ko smo prišli blizu, je sedel pes na zadnje noge. Videti ni bil hud, temveč vesel, da se mu je posrečilo priklicati ljudi.

Moj oče je pristopil in ga jel božati. Žival mu je lizala roki; tu smo zapazili, da je bila privržana k majhnemu vozičku, kakor je za punčke iz cunj, ki je bil skrbno pokrit s tremi ali štirimi volnenimi odejami. Previdno smo dvignili odeje in ko je Baptiste posvetil s svetilko čez voziček, smo zagledali v njem majhno speče dete.

Nad tem pogledom smo bili tako presenečeni, da najprej nismo mogli črtniti niti besedice. Najprej se je zbral moj oče in ker je bil zelo milosrčen, da celo nekoliko romantičen, je iztegnil roko preko vozička in dejal: "Ubogo zapuščenno dete, mi te sprejmemo." Nato je ukazal mojemu bratu Jacquesu, naj pelje psa pred nami.

"Gotovo otrok ljubezni," je nato mislil moj oče glasno, "katerega mati je na večer Treh Kraljev v spominu na božansko dete zvonila pri svojih vratih."

Obstal je in je štirikrat zaklicel na vse strani v noč: "Našli smo." Potem je položil svojemu bratu roko na rame in zašepetal: "Ako bi bil streljal na psa, Francois!"

Stric ni odgovoril, vendar se je v temini prekrizal, zakaj bil je navzile svojim širokoustnim govorcem v srcu veren.

Odvezali smo psa, ki nam je zvesto sledil.

No, povem ti, naš povratek v hišo je bil nekam čuden. Dokaj težko nam je bilo prenesti voziček po stopnicah, ki so vodile preko zidovja. Vendar se nam je to končno posrečilo in speljali smo ga po vrtu v predsobo.

Mama je bila prestrašena, vsa zmedena in vendar vesela! In moje male sestrice! — najmlajši je bilo tedaj šest let — skakale so okrog vozička kakor piščanci okrog gnezda. Končno smo razvili otroka, ki je še vedno spal iz njegovih odej; bila je deklica, stara približno šest tednov. V povojih smo našli desetsto frankov v zlatu, da zares, desetsto frankov, katere je papa naložil kot dobo zanj. Tedaj ni bila otrok siromaštva ... morda otrok kakega plemiča z malomeščanko iz mesta ... ali imeli smo tisoč sumenj in vendar nismo nikdar niti najmanj izvedeli ... niti najmanj ... nič! Celotno niso spoznali ... v celoti okolici je bil docela nepoznan.

Vendar pa je moral oni ali bolje povedano ona, ki je trikrat zvonila na naših vratih moje starše zelo dobro poznati, ker je ravno nji izbrala za vzgojitelja svojega otroka.

Tako je vstopila gospodična Bisernica v starosti šest tednov v našo družino. Sicer pa smo jo šele kasneje tako nazvali. Krstili smo jo na ime Marija Simona Klara. Klara naj bi bilo njeno družinsko ime.

No, povem ti, bil je nenavaden pogled, ko smo se vrnili z detcem v obednico. Dete se je že napol zdrnilo in je zrló z velikimi modrimi očesi na te ljudi in te luči.

Sedli smo k mizi in razdelili potico. Jaz sem bil kralj in sem izvolil gospodično Bisernico za kraljico, ravnotako kakor si ti danes napravil. Vendar pa tedaj še ni slutila časti, katera se ji danes ponovila.

Vzgjajali smo otroka v naši rodini. Doraščala je, leta so potekala. Bila je lepa, blaga, poslušna. Vsakdo jo je ljubil in gotovo

bi jo bili razvadili, ako bi tega ne bila preprečila moja mati.

Bila je ženska, ki je ljubila red in jasne odnose čez vse. Rav-

nala je z malo Klaro tako dobro kakor s svojimi lastnimi sinovi, vendar pa je hotela, da se ne zabriše razlika med nami in najden-

ko, in tako je bilo njeno stanje v hiši popolnoma določeno.

Takoj ko se je jelo dete zavedati, mu je povedala, odkod je, in mu je dala zelo fino občutiti, ne da bi ga ranila, vendar pa določno, da smo ga mi sprejeli, da je najdenka, tedaj za Chantalove pravzaprav tukaj.

Klara je doumela svoj položaj z izrednim taktom, s presenetljivim instinktom, s tako finim čustvovanjem, skromnostjo in milino, da je, moj oče od ginjenosti dostikrat jokala.

Celo mati sama je bila radi strastne hvalečnosti in nekam plašne udanosti blagega bitja tako ganjena, da jo je imenovala "moja hčerka". Včasih, kadar je mala izvršila kako dobro, fino, občuteno dejanje, si je pomeknila očala na čelo, kar je bilo pri nji vedno znak velikega vznemirjenja in je ponavljala: "Toda to vam je biser, dete, praveči hi-ser!"

(Dalje prihodnj.)

PRIHOD PRISeljencev.

New York, (Jugoslovanski od-

delek F. L. I. S.) Meseca januarja je bil dovoljen vstop, 10,287 priseljencev. Izmed teh je bilo 14 iz Jugoslavije, ki so prišli čez kvoto. To so izredni slučajji, v katerih je Secretary of Labor dovolil začasn vstop, ker bi bila deportacija povzročila izredne težave.

Tekom tekočega meseca je tudi Italija izrpalala svojo letno kvoto od 41,921, tako da je tudi priseljivanje iz Italije popolnoma prenehalo do konca junija. Dosedaj so sledeče države izrpalale svojo letno kvoto: Jugoslavija, Italija, Grško, Poljsko, Portugalsko, Špansko, nekatere male evropske države, Turško, vsa Azija razun Armenije in Sibirije, Afrika, Avstralija, Nova Zelandija in Atlantski otoki.

Kvota sledečih držav se bliža koncu: Belgije, Bulgarske, Čehoslovakijske, Ogrske, Rumunske in Armenije. Čim bodo tudi te kvote izrpane, bo priseljivanje ostalo odprto v glavnem le iz Angleške, Nizozemske, Francoske, Skandinavskih držav, Nemčije, Avstrije, Finske in Rusije; iz te poslednje dežele pa je odpotovanje izredno otežkočeno. Zanimivo je, da ima tudi Reka svojo kvoto 71 priseljencev, od katerih je dosedaj prišlo le 6.

Farma za žito in mlekarstvo

lastovana od vdove se proda za \$1.000 takoj pri nakupu ostanek pa kot morče. Obsega 301 akre. 10 akrov je gozd, ostalo pa vse za razne pridelke, 13 akrov koruze. 22 akrov ovsa, 10 akrov rži, 18 akrov je ajda itd. Po mleko pride na dom 8 sobna hiša, velika štala; blizu cerkve in šole. Dovolj dobre vode, potok teče preko zemlje. Cena je \$6500. **PRIDITE TAKOJ.** Čiste lastninske pravice, so jamčene. Ogladite se pri: L. M. HALLENBECK, GRENDALE-ON-THE-HUDSON, (Columbia Co.) N. Y.

(Adv.)

Za kuhanje piva doma

imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor in vse druge potrebščine. Pakujte in se prepričajte, da je doma pri nas, kuhani vedno le najboljši in najcenejši. Dobiti je tudi zbirko sodov, ateklenje in raznih loncev, itd.

Mi vam dostavimo naročilo po pošti, točno v vse kraje.

Grocerijam, sladničarjem in v prodajalne železnine damo primeren popust pri večjih naročilih. Pišite po informacije na:

FRANK OGLAR, 6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

Pošiljamo denar v staro domovino.

Sedaj lahko pošljemo denar v vse kraje na SLOVENSKO, HRVATSKO, DALMACIJO IN ISTRO.

Nadalje pošiljamo denar tudi v Srbijo, Bolgarsko in Rumunsko. Jamčimo za vsa poslana denar, enako kot pred vojno, da bodo hitro in točno izplačani.

PRODAJAMO SIFKARTE NA VSE LINIJE.

Uradne ure so: 9 jutro do 5 zvečer. Ponedeljek in soboto do 8:30.

KASPAR STATE BANK, 1900 Blue Island Avenue, CHICAGO, ILL.

(Dalje prihodnj.)